

HUZ MÂ SAFÂ, DA'MÂ KEDER

Beş yıllık hasret doktorun leblerinden dökülen “Gözünüz aydın” sözüyle nihayetlenmişti. “Hamilesiniz” lafı günlerce kulaklarımda uğuldadı. İnanamıyordum. Hayal kurarken gerçekleşebileceğini unutuyor olmalıyız. Eşime sıkıca sarıldım. Gözlerinde okuduğum şaşkınlıkla karışmış mutluluktu. İlk iş annemi aradım. Çok sevindi. “Kızım hemen sadaka verin.” diye tembihledikten sonra “Şimdilik sarı, yeşil ve beyaz patikler öreyim.” diye ekledi. Şaşkındım. İçimde benden biri...

Eşim adadığımız kurbanı kesmeye gitti. Ben sevdiğim herkesi aradım. Şükür namazının ardından Rabbime el açıp şükrettim. Eşimle yaptığımız uzun sohbetlerin ana teması bebeğimizin cinsiyetinin üzerine yaptığımız tahminlerdi. Bana sezdirmek istemese de oğlu olsun istiyordu. Rahmetli babasının adını vereceği aslan gibi bir oğlan. Benim için önemli olansa sağlıklı bir bebeği kucağıma alabilmektir. Acaba nasıl bir anne olacaktım? Sabırla tanır beni etrafımdakiler. Şüphesiz evladına da sabır ve şefkatten bir bahçe sunacağım. Çocuğumuzun cinsiyetini merak ettiğimiz dört ay kadar sürdü. Doktor “Oğlunuz olacak.” dediğinde eşim sevincini gizlemekte pek başarılı olamadı. İsmi de belliydi artık yavrumuzun. “Hasan” Güzel demekti. Dedesinin adıyla yaşayacaktı oğlum.

Geçmek bilmeyen zaman aka aka dokuz ayı tamamlamıştı. Sancılarım tuttuğunda annemi her zamankinden daha çok sevdim. Yanımda olmasını istiyordum. Eşim ailelerimizi ve arkadaşlarımızı haberdar etmiş. Bir süre sancı çekmemin akabinde doktor sezeryana karar verdi. Genel anestezi yapıldığı için sadece ameliyathaneden çıkışımı hatırlıyorum. Odaya gittiğimde tüm sevdiklerimi beni beklerken görmekten mutlu oldum. Hep beraber bebeği beklerken bir yandan da yaşanan bu özel günü ölümsüzleştirmek için poz verdik. Heyecanlı bekleyişim sancılarımı unutturdu. Eşim bu bekleyişin uzun sürdüğünü düşünerek çocuk doktorunun odasına gitti. Saatler geçiyor ne eşimden ne de henüz yüzünü göremediğim bebeğimden ses çıkmıyor. Endişelendikçe geriliyorum. “Yoksa” diye başlayan cümleler kuruyorum. Doğumdan altı saat sonra eşim ve çocuk doktoru odaya geliyorlar. Eşimin yüzünde daha önce hiç görmediğim bir hüznün... Doktor “Bebekte bazı farklılıklar var. Bu nedenle birçok tetkik yapacağız. Lütfen endişelenmeyin.” diyor. Gözyaşlarıma engel olamadığımdan mantık çerçevesinde hiçbir soru yöneltmedim.

Bütün geceyi ağlayarak geçirdikten sonra sabahın ilk ışıklarıyla beraber oğlumu yanıma getirdiler. Kucağıma aldığımda doktorun söylediği farklılığı hemen anladım. Şaşkındım. Benim oğlum annesine, babasına ya da başka bir yakınına benzemiyordu. Eski komşumuz Sevim Hanım'ın oğluna, televizyonda gördüğüm down sendromlu çocuklara benziyordu. Hemşire emzirmeye çalışmam gerektiğini söyledi. Gözyaşları yavrumun yanaklarına dökülüyordu. Çok güçsüzdü emmeyi beceremedi ya da ben emzirmeyi. Doktor geldi.” Oğlunuz down sendromlu” dedi. Bizi bilgilendirecekmiş. Bu bir farklılıkmiş. Öyle düşünmeliymişiz. Yaşıtlarıyla kıyaslamamalıymışız. Emmesi için bıkmadan uğraşacakmışım. İnsanın dünyası böyle yıkılıyor olsa gerek. Eşim bir oğluna bir bana bakıyordu. Bana teselli verecek mecali yoktu. Annem “Takdir-i ilahi” derken kayınvalidemin “Bir şeyi çok istememeli” deyişi... Peki, hangisi haklıydı. Tükenmeyen sorular yüreğimi eziyordu. Hastaneye “Hayırlı olsun” demek için gelenler tümcelerini “Allah yardımcınız olsun.” “Kader” türünden diğerleriyle değiştiriyordu. Annem, sanırım içimdeki yangın en çok ona sıçramıştı. Ben bebeğimi öptükçe o da beni öpüyordu. Beş günün sonunda evimize gittik. Hiçbir şey hayallerimdeki gibi değildi. Doktorumuz bize bu alanda uzman bir arkadaşını

önerdi. Ali Bey bize yalnız doktor değil umut oldu. Hastalığın sebebini çok merak ediyordum. “Benim bir yanlım mı sebep oldu?” diye sorduğumda önce gülümsedi sonra uzun uzun bunun sebebini bilinmediğinden, kırk altı olması gereken kromozomların kırk yedi tane olduğundan bahsetti. Bizi zor günlerin beklediğini söyleyip evvela çocuğun bu halini kabullenip sonra neler yapacağımızı düşünmemiz gerektiğini anlattı. “Sizin çocuğunuz sadece farklı lütfen bunu bir an bile çıkarmayın aklınızdan” dedikten sonra bakışlarını bana yönelterek altın kuralı söyledi. “Çocuğunuzu asla yaşlılarıyla kıyaslamayacaksınız zira o her şeyin onlardan sonra öğrenecek.”

Doktor dönüşü eve geldiğimizde oğluma sıkı sıkı sarılıp sadece onun duyduğu bir söz verdim. “Sen benim en sevdiğimsin, hep yanında olacağım, sakın korkma benim aslan oğlum.” Çene kaslarının emebilecek kadar gelişmesi bir ay kadar sürdü. Beşinci aydan sonra bana gülümsemeye başladı. Tanıyordu beni. Uykuları çok düzensizdi. Bazen bütün gece uyumuyordu. Sosyal hayatım tamamıyla bitmişti. Arkadaşlarımla, komşularımla, akrabalarımla görüşmek istemiyordum. En yakın arkadaşım Eda’nın Hasan’dan bir ay küçük bir oğlu vardı. Onunla bu sebepten görüşmek istemiyordum. Akrabalarım bana acıyarak bakıyorlardı. Komşuculuk oynayacak vaktim de yoktu. Hasan’ın birinci yaş günü... Eşim, annem ve ben ufacık bir pastayla kutluyoruz. Annem çeşit çeşit oyuncak almış oğluma. Oyuncaklara bakmıyor bile minik oğlum. Zil çalıyor akşamın ilerleyen vakitlerinde. Eda, eşi ve oğlu... Sürpriz yapmak istemişler. Hediyelerle geliyorlar. Oğluma kıyafet almışlar. Ali Bey’in uyarısı aklımdan çıkmıyor ama yine de kendimi çocukları kıyaslamaktan alamıyorum. Bir ara gözüm eşime takılıyor. Eda’nın yürüyen, konuşulanları anlayan bebeğine bakarken yakalıyorum. “Eşim beni mi suçluyor acaba” diye düşünüyorum. Benim oğlum bir ay daha büyük ama onların bebeğinin yaptıklarının hiçbirini yapamıyor. Misafirleri uğurlar uğurlamaz başlıyorum ağlamaya. Eşim sarılıyor. Teselli-amız yaklaşmaya çalışıyor ama nafile. Korkarım tüm sağlıklı bebekleri ve annelerini kiskaniyorum. İçimde tuhaf bir hırs... Kayınvalidemin “Bir çocuk daha düşünün belki bu sağlıklı olur” deyişine önce çok kızsam da sonra aklıma yatıyor. Kendimi ispatlamak istiyorum galiba. Annem bu fikri hiç onaylamıyor. Benim uzunca bir süre bunu düşünmemem gerektiğini söylüyor. Öylesine değişiyorum ki tanıyamıyorum aynada gördüğüm simayı.

Oğlum beş yaşlarındayken eşim bir gün beni beklemediğim bir üslupla uyardı. “Hayatını sadece oğluna adadın, beni unuttun, ben senin kocanım bari bunu unutma.” Eşim bana yalnız olduğumu hatırlatmak için daha başarılı bir sözcük bulamazdı. “Oğlun” dedi. “Oğlumuz” değil. O gün ilk kez boşanmayı düşündüm. Sabah anneme olanları anlattığımda ummadığım bir tepki de ondan geldi. Bana nasihatlerde bulundu. Damadının iyi biri olduğunu, onu anlamam gerektiğini anlattı. Bunlar değil de annemin söylediği başka bir cümle bana yardımcı oldu. “Anne doğulur ama baba sonradan olunur.” Eşime daha fazla zaman ayırmam için bazı günler oğlum annem de kaldı. Oğlumu çok özlesem de bu değişiklik bana da iyi geldi. Eşime olan kırgınlığımsa baki. Doktor Ali Bey çocukla eve kapanmayıp, sosyal hayatta hem ona hem de kendime bir yer edinmem gerektiğini söyledi. Aile ziyaretlerinden başladık işe. Hasan yürüyebiliyor ancak konuşamıyordu. İnsanları öpmekten çok hoşlanıyordu. Teyze kızım hiç beklemediği bir anda oğlumun onu öpmek için yaklaşmasında korkmuş ve tepki vermişti. Üzüldüm. Ağladım ama geçti. Otobüse bindiğimizde gözler hemen bize yönelir ve diller de “Vah vah” diye eşlik ederdi. Bağırılmak için kendimi zorlardım. Benim de zor sabrettiğim anlar oldu. Bir gün misafir davet etmiş harıl harıl yemek hazırlıyordum. Koca bir tencere sarma yapmıştım. Ocakta pişmeye bırakmıştım. Hasan kaşla göz arası tencereye bir avuç deterjan attı. Öylesine öfkelenmişim ki neredeyse tokat atacaktım. Yanlış bir şey yaptığını anlamış olmalı ki başını önüne eğdi. O an dünyalar benim oldu. Oğlum yanlış yaptığını anlamıştı. Başka bir zamansa oğlumun manavın önünden

geçerken “Karpuz” demesine sevinmiştim. Benim saadetlerim başkalarının önemsemeyecekleri gündelik mevzulardı.

Doktorumuz oğlumuzun kan kanseri olma ihtimalini ilk zamanlarda anlatmıştı. Düşmeyen ateşi ve halsizliği doktorların aklına ilk bu ihtimali getirmişti. Hasan yedi yaşındaydı. Uzun bir süre hastanede kaldık. Kan kanseri sıradan çocukların bile kaldıramayacağı bir hastalıkken benim farklı oğlum nasıl baş edecekti? Annem yine yanımdaydı. En büyük destekçimdi. Eşim üzerine düşeni yapıyordu. Yine de benim kadar yandığını söyleyemeyeceğim. Down sendromluların uzun yaşamadıklarını duymuştum. Araştırmaya başladım. Sağlıklı insanlara göre on-yirmi yıl kadar daha az yaşadıklarını öğrendim. Başladım hesap yapmaya. İnsan ömrü ortalama seksen yılsa benim oğlum atmış-yetmiş yaşına kadar yaşayabilir diye ümitlendim. O zamana ben çoktan ölür böylece evlat acısı da yaşamam diye teselli bulurken birden peki oğlum benden sonra ne olacak, kim bakacak ona diye düşünmeye başladım. Artık daha da kaygılıydım. Sadece annem ben gibi bakabilirdi ama o zamana annem de dünyasını değiştirmiş olurdu. Bu endişe beni içten içe yemeye başladı. Kan kanserine karşı mücadele edemiyordu minik yavrum. Doğuştan kanadı kırıktı nasıl göğüsleyecekti böylesi bir illeti. Kan kanseriyle mücadelemiz uzun sürdü. Oğlum sağlığını geri kazanmıştı. Eve döndük. Oğlum kendisi gibi farklı arkadaşlarıyla olabileceği bir okula yazdırdım. Servisle gidip geliyor ve sürekli bir şeyler öğreniyordu. Mutluydum. Konuşuyor, koşuyor, meramını anlatabiliyordu.

Asla utanmadım evladımdan. Zor mesele insanın evladının kaderi daha çok yaralıyor ana yüreğini. Ona süzülen her bakış benim gönlümü incitiyor. Hakkımı yemeyeyim bir de annemin. Ben oğlum için ağladığımda “Ben yanarım yavruma, yavrum yanar yavrusuna.” derdi. Benimle ağladı benimle dertlendi. Eşim araştırmaları sonucu ikinci çocuğumuzun da aynı farklılıkla doğma olasılığının yüzde bir civarında olduğunu öğrenerek benden ikinci bir çocuk talebinde bulundu. İlk duyduğumda gösterdiğim tepkiyi annemin telkinleriyle yumuşattım. Ben dünyadan göçtükten sonra sağlıklı bir kardeş sahip çıkabilirdi oğluma. Bir yandan da bunun Hasan’ıma ihanet olduğunu düşünüyordum. Ya kardeşini ondan daha çok seversem? Hasan okulda yaptığı resimleri bana getiriyordu. Resimlerde Hasan, annem ve ben... Eşim yok. Farklı dedikleri evladım sıradan olanların hissedemeyecekleri hakikatlerin farkındaydı. Biliyordu, kim sevgisinden ne kadar sunuyorsa ona. Hasan on beş yaşında bir delikanlıydı. Benim gözümde dünyanın en güzel genciydi. Bana iyice bağlanmış babasından da bir o kadar uzaklaşmıştı. Kan kanserine yeniden yakalandı. Dünya tekrar başıma yıkıldı. Hastanede geçmiyormuş gibi gelen ama geçen dört ay... Yan odada kalan hastanın eşi olan refakatçiyle sıkı bir arkadaşlığımız oldu. Eşi de kan kanseriymiş. Bana sürekli nasihatlerde bulunup dua etmemi tembihlerdi. Hastalarımız uyuduğunda hastane bahçesinde uzun sohbetler ederdik. Konuşması oldukça etkileyiciydi. Emekli öğretmenmiş. Çocuğu yokmuş ama çocukları çok severmiş. Öylesine samimi olmuştuk ki ömrümde ilk kez bir yabancıya, annem dışında birine eşimle olan problemlerimi anlatmıştım. Onun da gözünden kaçmamış zaten eşimin hastaneye nadir uğrayışı. Bir abladan öte olmuştu bana.

Hasan bir gece solunum almakta zorlanmaya başladı. Yoğun bakıma aldılar. Oldum olalı şebnin hayrından da şerrinden de korkarım zaten. Beş günün sonunda bitkisel hayata girdi. Annem yine yanımdaydı ve dert ortağım Zehra Abla. Eşi taburcu olmuştu ama o her gün yanıma gelir yükümü hafifletmeye çalışırdı. Hasan öldü. Altı günlük bitkisel hayatın sonunda bütün fonksiyonları durdu. Günlerce ağladım. Eşyalarında kokusunu bulmaya çalıştım. Her yerde izi vardı. Oğlumun ölümünün ardından yaklaşık bir ay geçtikten sonra eşimin bir ilişkisi olduğunu öğrendim. Haklı, ihmal ettim onu. Hastanede oğlumun başında durmam ona göre gereksizdi. O da boşluğumu doldurmuş. Acıma acı karışmıştı. Zehra Abla’yla bir kafede oturduk. Ona olanları anlattım. Ağlamama kızdı. İlk eşinden ayrılışını anlattı. Babaannesi

büyütmüş Zehra Abla'yı. Her acısında yanındaymış. Eşinin zulümlerine yıllarca dayanmış. Bir gün babaannesi "Bu adam sana keder veriyor neden ayrılmıyorsun?" diye sormuş. Seviyorum demiş bizimki. Zehra Abla'nın o vakit ilk duyduğunda anlayamadığı bir cümle söylemiş haykırırcasına: Huz ma safa, da'ma keder. Yani safa olanı al, keder olanı bırak. Eşi ona keder verdiği için onu bırakmasını söylemiş. Şimdi dert ortağım bana aynı cümleyi naklediyor. Anlıyorum. Eşim bana keder veriyor. "Oğlumuz" yerine "Oğlun" dediği günden bu yana. Kederi gönderdim. Ayrıldım eşimden. Keder gidince safa ardından geldi. Şimdi tek kederim oğluma olan özlemim. Yalnız benim olan oğluma. Tek tesellimse onu benden sonraya bırakmayışım. Vah vah diyen dillerle, tuhaf tuhaf bakan gözlerle savaşamazdı benim minik oğlum.

Şeyma TÜRK

1981 İstanbul doğumlu. Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni

